

Több mint ezer embernek főznek a városi szegényházban.

SZEGED, október 31.
(Saját tudósítónktól.)

A Berliini-körut 11. számú házban működik Szeged városnak egyik leg-humánusabb intézménye: a Szegényház. Alig-alig tudnak a létezéséről és alig-alig tudják, hogy a szegényház falain belül milyen áldásos munka folyik. Pedig ez az intézmény már 1882 óta fennáll, a szegények istápolásában mindig aktív részt biztosított magának, sőt a háboru alatt több mint kétezer embernek adott ingyenes ellátást.

A szegényháznak *Herbich* Lajos városi ellenőr a vezetője, de nagy segítségére van a szegényház ellátottjainak és bentlakó betegeinek a tizenhárom Szent Vince-rendi nővér és közöttük is elsősorban *Kandida* nővér. A velük folytatott beszélgetéseinkből tudtuk meg az alábbiakat:

Az intézményt a város tartja fenn és a polgármester utalja be azokat, akik teljesen ellátatlanok, vagy betegek. Ezekből most 136 egyén van a szegényházban, edénnyel bejár 800 szegény, 36 tanuló és ehhez jön a személyzet ellátása is, úgy, hogy jelenleg 1000—1100 személyre főznek. A városnak a szegényház havi 250—300 ezer koronájába kerül. A szegények reggel és este rántottleveset kapnak, délből pedig főzeléket és valamilyen húsféléket. A 136 bentlakóval kisebb házi munkákat is végeztenek, egyrésztük azonban állandóan ágybanfekvő beteg, vagy agykori elmebetegségben szenvedő, akiket munkára egyáltalán nem lehet felhasználni. A szegényházban betegszobák, hálósobák és külön étkező helyiségek is vannak. A konyha mellett nagy előcsarnok van, ahol reggel, délből és este, mint katonáknál, porciónként sorba veszik át a kiosztott ételt. A 136 szegénynek a szobáikba viszik az ételt. A város ingyenes ellátást ad 30 ipariskolai diáknak, van 10—12 diák, akik 15 koronáért kapnak itt kosztot és innen élmezik azt a hat szegénysorsu egyetemi hallgatót is, akiknek ellátását a város vállalta magára. Ezek és a 136 szegény délből levest és főzeléket hussal és este is főzeléket hussal kapnak. A diákok a szegényházban kapott ételmüket egy szomszédos kis kocsmába viszik, ahol mégis csak terített asztal mellett fogyasztják el az ebédet.

Nagy türelem és kitartás kell ehhez a munkához, melynek legnezebb része a megrokkant szegények ápolása; a Szent Vince-rendi nővérek gondossága a szegényházat mégis a város leghasznosabb és legszociálisabb intézményévé teszi.

x Aranyért, briliánsért magas árat fizet Fischer ékszerész Korzó-kávéház mellett.

A halottak birodalmában.

Séta a temetőben halottak napja előtt.

SZEGED, október 31.
(Saját tudósítónktól.)

Már csak órák választanak el bennünket a soha vissza nem térőkről való megemlékezésnek szomorú napjától: a halottak napjától. Vasárnap délután van. Három órát jóval elharangozták, mikor a Dugonics-téren, a csuf szeles időjárás elől menekülve, felültem a temetői villamosra. A villamos zsufolásig megtelt. Gyászruhás asszonyok, leányok kis geblé-lyekkel, ásókkal és öntöző kannákkal felszerelve a temetőig váltottak jegyet. Én is odamentem. A villamoson velem szemben egy mélyen lefátyolozott gyászruhás urileány ült. Bánattelt szemekkel maga elé nézett és csak időnként adott választ a mellette ülő barátjának, aki száz kérdéssel ostromolta és hallani akarta. Zaj volt a villamoson, így csak szótöréseket bírtam felfogni a két leány beszélgetéséből és csak azt vettem ki tisztán, amint halk, neheztelő hangon fedte a gyászruhás leányt a barátja.

— Már megint és itt kezdted. Rossz vagy. Kétségbeeszes engem is.

Többet nem is hallottam. Csak egy csüggedő, könnytelt, szomorú szempár tükrözte vissza a mindent szertörő vihar képét: a gyászruhás leány két fekete szeme. A másik szempár szinte segítséget kérően tekintett szét a zsúfolt villamosban, majd barátjának halványpiros arcán megakadt. Kiértünk a temetőbe. A temető bejáratánál koldusasszonyok alamizsnáért nyújtották reszkető kezüket és siró hangon Jézus nevével üdvözölték a temető kapuját átlépőket. Előtem ment a gyászruhás leány és barátja. Utánuk szegődtem. Egymásba karolva szaporították lépteiket, majd a főútról egy kis mellékösvényre térve, egy hant mellett megállottak. Hangtávolságnyra töltük, de úgy, hogy az arcukat is kivehettem, én is megállottam és figyelni kezdtem. Egyszerre felcsukló zokogás tört fel a gyászruhás leány kebléből, aki átkarolta a fehér márvány sír-emléket. Barátja simogatta, majd anyáskodó hangon csitíttatni kezdte:

— Nyugodj meg kedvesem. Okos lány vagy. Tudod, hogy a jó Isten rendelte így. Hallgass rám kedvesem.

— Igen, a jó Isten rendelte így — válaszolt a másik zokogó hangon —, ezt mondjátok mindig, de arra feleljétek egyszer, hogy miért azt veszi el, aki a legjobb, akit legjobban szeretünk és aki nekem mindenem volt.

Erre aztán egymásra borultak és mind a ketten sirtak. Jöttek-mentek az emberek. Futó pillantást vetettek a két leányra. Én is tovább mentem. Zsebkendőmmel megtöröltem

szemeimet, mert úgy éreztem, hogy megtellek könnyel.

Sorbajártam a temető minden apró zugát. Sokan voltak a temetőben. Szülői, testvéri, rokonai kezek rendezgették az elköltözött kedvesek sírhantját. Kevés sirás, csak csupa bánatos arc, fájó tekintet. Sok siron friss virág pompázik, de sok sir van virág nélkül is.

Olvasgattam a sírkereket. Itt is, amott is ismerős névre bukkantam. Volt iskolam, stérim sírjánál elébem idézem a halottnak emlékét, a szavajárását és egy röpke pillanatra visszatérek a kedves iskolába. Látom, amint bejött az osztályba, hallom, amint kis könyvében lapozva nevemet szólítja, ágaskodva a harmadik padból látom, amint beírja az érdemjegyet... aztán kiment... míg egyszer visszasem jött... Sírhantjánál állok és oly jól esik emlékezni.

Tovább menve kiérek a hősök temetőjébe. Katonás vonalban egymás mellett a sírok. Sokan vannak itt eltemetve. Szegedi, vidéki és sok ismeretlen. A temető végén francia katonák nyugszanak. Francia katonák, távol hazájuktól, a szülőjüktől, hitvezüktől, talán a még meg sem csókolt, soha nem is látott édes gyermeküktől és pihenik örök álmukat.

Megálltam és végigtekinttem a sok-sok sírhanton. Alkonyulóra járt már. Tekintetem a felhős égre meredt. Az emlékezések színes kódébe burkolódtam. Ott jártam Doberdo síkján, a Piave mentén. Láttam Gorlicét és a Karszt gránit szikláit. Hallani véltem ezer ágyútorok dübörgését, ezer haldokló jajgatását. Láttam a sebeket, melyeket golyók ütöttek. Sütött a srápnell, halált szór a gépfegyver. Tomboló harcban arat a kaszás és viszi el földet, akik közel állanak hozzánk.

A gyászos emlékezésnek fájó könnyét hullatolom tiérettetek, jó testvérek. Tiérettetek, kik a hazáért estetek el. Szegények, ugye érzitek, mert meg kell éreznetek, hogy hiába festette véretek biborrrá a hótakarót. Magyar nemzetünk megcsontolva, idegen járom alatt nyög. Véretek hiába áldozták testvéreitekért. Én hiszem, hogy ti meghalljátok a rabmagyarok buzgó imádságát és Rákóczi kurucáival, tomboló paripáitokon, ott leszteket majd a nagy feláradásnál, amikor a nemzet ismét nagy lesz és szabad a magyar...

Visszafelé indultam. A két leány már elment. Odamentem a sírhoz. Sötét volt már, alig tudtam elolvasni a sírfeliratot... Fiu név, élt 24 évet, meghalt 1920 október 30, sírjátja özvegy édesanyja és bánatos menyasszonya. Istenem, mily kegyetlen is tud lenni a sors. Itt fekszik a vőlegény, amott a szülő és messze, távol, jeltelen sírokban nyugszanak ők, az apák, a vőlegények, akiket talán még ma is rendületlen hit-séggel visszavár reménykedő kis menyasszonyok.

Óres a temető. A kapujához érek. Sötét van. A csillagok egymásután gyulnak ki az ég kárpilján. Mind-megannyi elköltözött testvér emlékeztetnek lángja. A temetőcsősz bezárja a temető kapuját és utánam szól: Nyugodalmass jó éjszakát!

TEGNAP

nyilatkozatot tett dr. Bonta, Rakovszky István védője egy újságíró előtt s a következőket mondotta:

— Először a vádat kell ismernem. Kijelentem, én még a vádat sem ismerem és csak annyit tudok, amennyit ma délből Rakovszky közölt és ez az: hogy az ő első kihallgatása megtörtént. Értésültem továbbá arról is, hogy a vizsgálatvezető Szilassy Pál főügyész helyettes kihallgatta már Andrássyt és Sigrayt. Az egész büntígy egyébként még olyan stádiumban sincs, hogy az összes szereplők védőiket megválaszthatják volna. Andrássy még nem nevezhette meg védőjét és Beniczky Ödönnek is csak tegnap volt alkalma védőjét megnevezni Forrai Miklós személyében. Gróf Sigrayt dr. Debreczeni Sándor védi, Friedrich István védője dr. Polónyi Dezső. Gróf Andrássy Gyulát ma a felesége is meglátogatta, aki hosszasan időzött nála. Andrássyék előtt tegnap délből hirdette ki Szilassy főügyész helyettes a letartóztatást elrendelő végzését.

A királypucsal kapcsolatban letartóztatott gróf Andrássy Gyula, Rakovszky István, Friedrich István és Beniczky Ödön ügyében vasárnap érdemleges fordulat nem történt. A politikusok meglehetősen nyugalmat türik a rájuk néző szokatlan fogaságot. Sokat tárgyalnak a mentelmi jog kérdéséről a jogászok, akik azt a telfogást képviselik, hogy most, amidőn a nemzetgyűlés nincs együtt, a hatóság a büntények esetében nem várhatja a nemzetgyűlés összehívását és az az álláspontjuk, hogy az eddigi eljárás törvényszerű.

A tegnapi lapjelentések szerint az angol kormány utnak indította a Fekete-tenger torkolatánál horgonyzó dunai flottilát Budapest felé, hogy a fedélzetén őrizetbe vegye Károly királyt és Zita királynét. Ezzel szemben a Magyar Távirati Iroda ma este a Havas-ügynökségnek párisi táviratát közli, amely szerint az az ágyunaszád, amely elfogja szállítani Károly királyt Caliban várja be a nagyköveti konferencia döntését.

A francia sajtó kezd nyugtalankodni azok miatt a riasztó hírek miatt, amelyek a kisántant ultimátumáról érkeznek.

A *Petit Bleu* éles hangon támadja a kisántant. A kisántanthoz — írja — jó részt olyan népek tartoznak, amelyek a háboru előtt nem éltek önálló államéletet és amelyek a háboru folyamán Ausztria oldalán harcoltak. Ezek az államok most egyszerre fejükbe vették, hogy megsemmisítik Magyarországot. Nemcsak Franciaország érdekei, de a józanság legelemibb követelménye parancsolja, hogy Magyarországot pártfogásunkba vegyük és függetlenségét megmentjük. Ha a magyarok a kisántant elnyomása alá kerülnek, akkor az egymásra utaltságkényszersere alatt hamarosan csatlakoznának egymáshoz az osztrákok, a magyarok és a bolgárok és hároman együttesen előbb-utóbb engednének Németország vonzásának. Franciaországnak idejében el kell hártania ezt a veszedelmet és nem szabad megtérnie olyan természetű nyilatkozatokat, aminőkre ma a kisántant ragadtatja magát.

Andre Payer a *Presse* hasábjain azt írja, hogy a csehek és szerbek vissza akarják csinálni a velencei egyezményt. Nem szabad elfeledni — írja —, hogy a magyar kormány milyen tökéletesen korrekt magatartást tanúsított és milyen gyorsan intézkedett abban az irányban, hogy a restaurációs kísérletet megelűsítse. A nagyhatalmaknak közbe kell lépniök és meg kell akadályozniök, hogy a kisántant belekössön Magyarországra. Ha Károly király nem akarna lemondani, akkor ám proklamálják trónfosztását a magyarok, de a nagyhatalmak legyenek rajta, hogy ez az incidens késedelem nélkül elintéztet nyerjen.

A *Matin* hasábjain Sauerwein ismerteti a budapesti helyzetet és azt írja, hogy a kisántant beavatkozása az egész magyar nemzetet egy csatasorba állítja.

A *Petit Journal* levelezője beszélgetést folytatott Werkmann századossal, az ex-király bizalmi emberével, aki kijelentette, hogy a puccsot Andrássy, Rakovszky, Gratz és Ostenburg készítették elő.

A kivitteli panamával kapcsolatban letartóztatott Esküdt Lajos a fogházban súlyosan megbetegedett. Tegnap nem lehetett kihallgatni, mert Esküdt magas lázat kapott és a fogházorvos jelentése szerint őt kihallgatni ezidőszent lehetetlen.

Párisi Nagy Áruház Baba-Klinikája

mindennemű babajavitást november végéig elvállal.

Óriási választék: celluloid, porcellán babafejekben, valamint parókákban.

BRILLÁNS

arany, ezüst ékszereket, régi pénzeket rendkívül magas árrban megvételre keresünk

Fischer Testvérek

ékszerészek

Kérasz-utca 10. sz.

Siessen beszerezni még a leszállított olcsó áron elsőrendű, tartós kivitelű

bútor Schaffner Testvéreknél Kossuth Lajos-sugárút 8. Telefon 7-73.